

De drempel is weg!

"Het is me wat! Ik heb een prima Mark VII en een uitstekende Serie III in de kelder... ik gebruik ze niet meer. De Reference is het helemaal!

Mijn verwachtingen waren hooggespannen... en het instrument is alles wat ik ervan verwacht had. Bij het bezoek aan de Selmer-fabriek in Mantes had ik een prototype geprobeerd en die vond ik al geweldig. Mijn eigen instrument heb ik sinds het Northsea Jazz Festival, dus zo'n vier maanden. Ik heb 'm uit drie exemplaren gekozen. De eerste voelde meteen goed.

Studio

Ik heb er meteen 's middags een studio-opname op gedaan en kon m'n geluk niet op. Hij heeft de akoestische kwaliteiten van de Serie III. De zuiverheid is ongekend. Heerlijk! Hij is heel open en gemakkelijk te sturen. De drempel is weg! Hij doet 't meteen. Dat ouderwetse gevoel is terug!

Wisselen

In mijn studiowerk moet ik veel wisselen. Het wisselen moet soepel verlopen. Dan is het zo fijn als 't instrument er meteen helemaal is. T.o.v. de Serie III kun je meer doen met je geluid. De toon heeft een groter spectrum.

Ik ben altijd op zoek geweest naar het juiste altgeluid. Geluid staat voor mij centraal. Mensen die een open geluid hebben zijn akoestisch sterker.

Doorbraak

Op dit ding kan werkelijk alles. Het is een doorbraak! Al het goede dat ze bij Selmer in huis hebben, hebben ze gecombineerd in één instrument.

Ze hebben 't voor elkaar gekregen dat het oude gevoel er is plus de verworvenheden.

Op Northsea was het bij Piet Noordijk ook heel duidelijk. Ik hoorde hem bij de BIN-stand de Reference alt uitproberen. De SA80 II en de Serie III zijn goede saxofoons,

maar de Reference... tart elke beschrijving. Ik ben er al weer helemaal aan gewend, moet ik zeggen.

Waar ben je momenteel allemaal mee bezig?

Ik ben net klaar met een toer met Mathilde Santing. Momenteel toer ik met de Amerikaanse jazz-zangeres Madeline Bell. Morgenavond (18 november, red.) ben ik met haar te zien op televisie in het programma van Barend en van Dorp. Daarnaast veel studiowerk.

En het Selmer Big Band project?

Dat is een nieuw project waar ik me erg op verheug. Het idee is om op diverse locaties in Nederland aan 't werk te gaan met in lichte muziek geïnteresseerde amateurs, bijvoorbeeld leden van harmonieverenigingen of amateur big bands. Mensen kortom die informatie willen over de saxofoon in de lichte muziek.

Ik ga die dagen samen doen met Martijn Sohier en Jan van Duikeren (zie ook speciale artikel elders in dit blad, red.). De eerste keer is deze manifestatie in Tilburg (maart 2004).

De sessies zullen open van karakter zijn. In Big Band secties soleren meestal maar een of twee mensen. We willen mensen stimuleren om te improviseren. We werken eerst in groepen, maar eindigen samen en spelen dan bijvoorbeeld de "Selmer Blues".

's Avonds is er dan meestal een concert. In het begin spelen Jan, Martijn en ik met een combo of met de (ritmesectie van de) big band die er zit. Het gaat erom met z'n allen goed bezig te zijn. De combinatie is leuk. Samen zijn we sterk!

Henri Bok

Kijk voor een beknopte biografie van Allard Buwalda op bladzijde 4 en 5 - De Selmer Big Band dagen.

Ik hield niet meer op met spelen!

Ik zit nog niet of hij begint al te praten. Vol enthousiasme. Over zijn net verworven Reference alt. En hij raakt niet uitgepraat. Ik hoef hem eigenlijk geen vraag te stellen...

Ik tref Johan in café Floor tegenover de Rotterdamse "Doelen" op 30 oktober 's middags "tussen de bedrijven door". Hij speelt deze week dertien maal de Schilderijentoonstelling (een persoonlijk record!) met het Rotterdams Philharmonisch Orkest. "Voor het grootste deel jeugdconcerten, maar vanavond een benefietconcert o.l.v. Gergiev. Daar verheug ik me bijzonder op!"

De Reference alt heeft Johan drie weken geleden gehaald.

"Ik heb 'm op vrijdagochtend gehaald en heb er die avond meteen de West Side Story op gespeeld. Een nieuw instrument moet zich in de praktijk bewijzen. Het eerste weekend dat ik het instrument in huis had, hield ik niet meer op met spelen! Ik ging steeds weer naar boven... Dat ging zelfs mijn vrouw opvallen."

Revolutionair

"Ik speel al vijftig jaar saxofoon. Elk jaar komt er wel iets nieuws uit. Met nieuwe foefjes. Dat heeft me nooit zo kunnen bekoren. Ik had altijd zoiets van: "Ik blijf bij m'n ouwe Buffetje, daar kan ik 't op!" Ik ben dus absoluut geen instrumentenfreak. Ik ben geïnteresseerd in muziek!

Wél probeer ik altijd alles uit. Dat is ook voor mijn leerlingen belangrijk. Iedereen is tenslotte anders. Bij de Reference-test was mijn reactie onmiddellijk: "Hoe hebben ze dat aangepakt?" Die sax is niet een béetje anders, 't is gewoon een nieuw instrument. Revolutionair! Ik ben zwaar onder de indruk!

Orkest

In het orkest werd wél gehoord dat ik op een nieuwe sax speelde. Ik kreeg veel reacties van collega's. De Reference mengt grandioos

(bijvoorbeeld met de klarinetten), is buitengewoon zuiver en projecteert waanzinnig in de zaal. Met de Buffet-Crampon kon ik alle kanten op, maar hij had zijn grenzen. Aan de Reference zit geen einde. Ik heb van huis uit een vet geluid. Op mijn oude saxofoon was het resultaat vaak wat harder dan ik wilde. Dát probleem is nu weg. Geen centje pijn!

Back to basics

Wat ik mooi vind aan deze nieuwe saxofoon is dat al die moderne dingen eraf zijn gehaald. Back to basics! Geen tierelantijnen meer. Wat voor saxofonisten belangrijk is om te weten: de Reference geeft veel meer tegendruk dan alle andere Selmer saxofoons. Daardoor kun je alles krijgen wat je hebben wilt.

Wat een hoge score! Is er helemaal niets op deze saxofoon aan te merken?

"Het enige probleempje is: bij de palmkleppen is ie te hoog. Bij afstellen naar de juiste kleur wordt ie te mat, gaat ie wat dicht zitten. Dat is echter een gering detail. Deze saxofoon heeft zoveel te bieden. De linkerhand in de laagte is op stemming. Je hoeft niet te compenseren. Dit instrument is haarzuiver!"

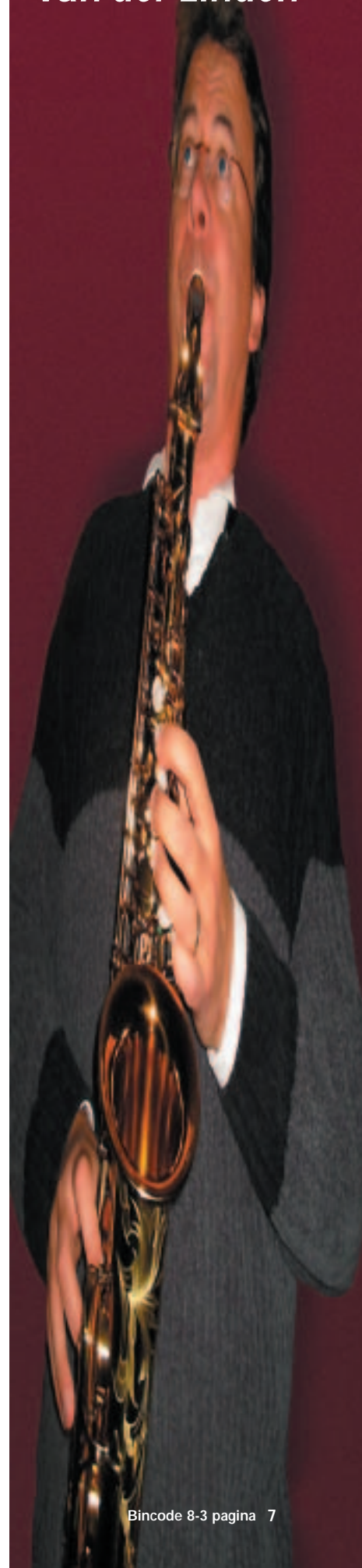
Universeel

De Reference is niet alleen voor jazz. Het is een universeel instrument. Het eindresultaat is geweldig. Dat is niet alleen mijn conclusie. Ik heb er veel mensen op laten spelen en mijn enthousiasme wordt gedeeld.

Het is wel een instrument dat je moet passen. Het heeft karakter! Lauwe reacties zijn niet mogelijk: dit instrument zal de hemel worden ingeprezen of verguisd."

Heb je je materiaal nog moeten aanpassen?

Ik heb mijn mondstuk gehouden. Ik speel op iets lichtere rieten, dat wel. Ik gebruik dus materiaal dat iets gemakkelijker trilt. Prettige bijkomstigheid: veel meer rieten doen 't gewoon. De dingen zullen zich nog wel enigszins wijzigen naarmate ik de nieuwe sax meer heb ingespeeld.

van der Linden

Vervolg interview Johan van der Linden

Johan van der Linden behaalde zijn diploma Uitvoerend Musicus Saxofoon bij Ed Boogaard aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam. Hij volgde masterclasses bij o.a. Iwan Roth, Daniel Deffayet, Fred Hemke en François Daneels.

In 1982 was hij mede-oprichter van het Aurelia Saxofoonkwartet dat is uitgegroeid tot één van de toonaangevende kamermuziekensembles in de wereld.

Het kwartet heeft 9 CD's op zijn naam staan en maakte vele buitenlandse toernees, o.a. naar Ierland, Duitsland, Canada, Indonesië, Amerika en Japan.

Van 1982 t/m 1990 was Johan van der Linden aangesteld als saxofonist van de Koninklijke Militaire Kapel in Den Haag. Naast zijn werk als hoofdvakdocent saxofoon aan de Conservatoria in Enschede en Utrecht is Van der Linden werkzaam als freelance saxofonist bij het Nederlands Blazers Ensemble, het Koninklijk Concertgebouworkest, het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het Residentie Orkest en het Radio Filharmonisch Orkest.

Naast de drukke speel- en lespraktijk houdt Johan van der Linden zich ook bezig met het ontwikkelen van nieuw repertoire, zowel voor zijn eigen Aurelia kwartet als ook voor de beginnende saxofonist.

't Is een hoop werk om alle geluiden en technieken weer op hun plek te krijgen. Let wel: inspelen van een saxofoon is zeer belangrijk. Je blaast een ziel in een instrument!

Laten we het tot slot even hebben over je muzikale activiteiten. Wat staat er zoal op stapel?

"Het kwartet is nog steeds zeer belangrijk: toernees (o.a. Japan en Thailand), nieuwe stukken. Verder werk ik gestaag aan nieuwe uitgaven: methodes, arrangementen, eigen stukken. Qua spelen moet je noodgedwongen steeds meer naar het buitenland, want de kamermuzieksituatie is natuurlijk niet erg rooskleurig momenteel.

Waar je 't aantrekkelijk mee kunt maken is de koppeling van vele stijlen, zoals bijvoorbeeld het Nederlands Blazers Ensemble doet. En wat denk je van zo'n "Schilderijtentoonstelling": tweeduizend kinderen muisstil in "de Doelen". Er is toekomst!

Henri Bok

mijn eigen groep, de andere keer tijdens een Tribute aan de overleden Nederlandse jazzpianist en arrangeur Rob Madna. Ik kom in de buurt van de B.I.N.-stand en daar zie ik Aad Contze..."Piet, kom jij 'ns hier! Probeer die alt 'ns!"

Allard Buwalda was erbij, toen ik de Reference probeerde. Die sax was het einde! Mijn besluit was snel genomen. Ik zei: "Ik ga m'n concert erop spelen!"

Was wel drie uur later, hoor. 'n Paar dingen voelden niet helemaal jofel, maar de saxofoonreparateur uit Parijs was er en die stelde alles op het laatste moment bij!

Hals

Ik heb alle twee concerten erop gespeeld. Een thuiswedstrijd! Dit is het beste dat Selmer ooit gemaakt heeft. Er is nog iets aan de hand. Een alt klinkt 't helderst, naarmate je het mondstuk verder op de hals schuift. Gevaar: hij wordt gauw te hoog.

Wat hebben ze bij de Reference gedaan? Ze hebben de hals iets langer gemaakt, zodat je het mondstuk er verder op kan schuiven. Dat geeft een fantastisch geluid!

Projectie

Op dit instrument blijf ik spelen. Hij is haarzuiver en hij draágt. Ik moest in de open lucht optreden. Dan werk ik met

een microfoontje op m'n sax. Wat gebeurt er? De batterij gaat leeg en de microfoon valt uit. Het was zo frapant. Dat ding bleef dragen! Hij gaat door alle muren heen, ook als je zacht speelt...

De applicatuur is iets anders, daar moet je even aan wennen. Ik ben nog nooit zo blij geweest als met deze saxofoon. En ik heb er toch zo'n vijf versleten...

Wat zijn je plannen?

Ik ga een nieuwe CD maken - werktitel "Piet plays Duke Ellington" - met een nieuw kwartet. Met Jack van Poll (piano/hammondorgel), Ruud Jacobs (bas) en John Engels (drums). Dat wordt puur swingen!

Jack van Poll is een geweldige speler. We kennen elkaar al heel lang. Jack is op een gegeven moment naar Zuid-Afrika verhuisd. Toen ik enige tijd geleden in Kaapstad speelde, kwam Jack naar m'n concert. We wilden allebei iets nieuws doen en nu Jack intussen naar Antwerpen is verhuisd, gaat 't er dus van komen.

Die Reference is dus geen probleem...

Dacht 't niet! Weet je wat 'n probleem wordt? Die Mark VI alten: die kunnen wel eens explosief in waarde gaan dalen.

Henri Bok

Piet Noordijk

Piet speelde in 2000 op het Charlie Parker Festival in New York

Ik heb m'n ouwe sax niet meer aangeraakt!

Piet Noordijk ontvangt me gastvrij bij hem thuis in Hellevoetsluis. Als ik de woonkamer betreed, zie ik Piet's nieuwe Reference in vol ornaat op de salontafel liggen.

"Ik ben nu eenenzeventig en speel al vijfenvijftig jaar Selmer! M'n eerste sax kreeg ik van mijn broer Kees, 'n Selmer van vóór de oorlog, uit 1937/1938.

Ik kan over Selmer alleen maar positief praten. Ik heb wel andere dingen geprobeerd, hoor! Er is er echter maar één die goed is en dat is Selmer. 't Bewijs is wel dat alle Amerikaanse jazzmusici Selmer speelden/spelen.

Wessel Icken prijs

Ik kreeg indertijd de Wessel Icken prijs. Reden voor de directeur van het toenmalige Nederlandse importbedrijf om met Selmer-Parijs te spreken. Ik kreeg toen van Selmer een alt!

Daar blééf ik op spelen. Ik deed tien tot vijftien jaar met een alt. Nieuwe modellen probeerde ik uit, maar ik ga niet op een mindere saxofoon spelen. Ik kan geen betere vinden dan ik had!

Northsea

Toen zou de Reference komen... Ik speelde afgelopen zomer tweemaal op het Northsea Jazz Festival, eenmaal met

Piet Noordijk heeft nauwelijks enige introductie. Hij behoort al jaren tot de wereldtop in jazzland. Piet studeerde indertijd klarinet aan het Rotterdams Conservatorium (einddiploma "cum laude" in 1954), maar is als altsaxofonist autodidact. Zijn grote inspiratiebron was Charlie Parker. Hij is er dan ook bijzonder trots op dat hij in 2000 als enige Europeaan werd uitgenodigd te spelen op het Charlie Parker Festival in New York City. Piet Noordijk was jarenlang lead-altist van het Metropole Orkest en leidde diverse eigen groepen. Hij nam vele CD's op waarvan "Piet plays Bird" en "Piet plays Sinatra" de meest recente zijn. Piet Noordijk won verschillende prijzen waaronder de prestigieuze Wessel Icken prijs en de BIRD award.

